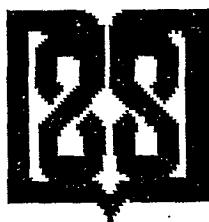

بە نام خداوند جان و خرد

۲۹ - ۳۶

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده داروسازی

پایان نامه:

جهت دریافت درجه دکتری

موضوع:

اندازه‌گیری میزان اسیداسکوربیک در پلاسمای خانمهای
مصرف‌کننده OCP به روش پلاروگراف

استاد راهنمای:

جناب آقای دکتر محمدرضا اویسی

اساتید همکار:

جناب آقای دکتر عبدالعظيم بهر

جناب آقای دکتر بهروز جنت

نگارنده:

آیدا زربخش

شماره پایان نامه: ۴۰۹۸

سال تحصیلی: ۱۳۷۸-۷۹

۲۶۹۹۸

تقدیم به:

پدر و هادر عزیزم که در تمام هدت عمر، راستی و درستی،
تلاش و امید را در گوشم زمزمه کردند و به من آموختند که
بیاموزم و بیاموزانم؛
آنچه را که انسانیتشن می‌ناییم. من هستیم راهدیون
هیربانی، هجوت و تلاش بی‌وقفه آنان هستم.

تقدیم به:

برادر خوبم آرش و خواهر همربانم آلاله که با محبتهاي
بى كران خود، عشق و فداکاری را به من آهون ختند.

تقدیم به:

استاد عزیزم جناب آقای دکتر اویسی که بدون
راهنمایی‌های ایشان، انجام این تحقیق بر هنر ممکن نبود.
باشد که گوشة کوچکی از وظایف پک شاگرد را به جا آورده

باشم.

پا تشکر بی کران لز همکاری صدیمانه اساتید ارجمندم
جناب آقای دکتر جنت و جناب آقای دکتر بهفر که لز آغاز
تا پایان در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، پشتونه و
مشوق اصلی هن بودند.

با سپاس فراوان از جناب آقای دکتر خوشایند که زحمت
انجام کارهای آماری و رسم نمودارهای این پایان نامه را بر
عهده گرفتند.

با سپاس از هیأت محترم قضات، جناب آقای دکتر
شریعت پناهی، جناب آقای دکتر مجتبی‌زاده و جناب آقای
دکتر شریف زاده که قضاوت این پایان نامه را بر عهده
گرفتند.

با تشکر از سرکار خانم دکتر صادقی به خاطر همراهانیها و
محبتهایشان.

با تشکر از سایر دستیاران گروه مواد خوراکی به ویژه
سرکار خانم دکتر حاجی محمودی، جناب آقای دکتر نعمتی
و جناب آقای دکتر شعیین که هر یک په نحوی در انجام
اپنے امور را پاری دادند.

با تشکر از کارکنان محترم گروه، آقای نعمتی و آقای
صادی به خاطر همکاریها پیشان

با تشکر فراوان از همکاری صمیمانه هستولین محترم
شبکه پهداشت و درمان شهردی و پرسنل محترم آزمایشگاه
بیمارستان امام خمینی.

با تشکر بسی نهایت از دوست عزیزم بنفشه به خاطر
کمکهای بسی دریغش در جمی آوری نهونه ها.
در پایان این پایان نامه را تقدیم هم کنم به تمادی
دوستان خوبم در ورودی مهر ۷۶.

چکیده:

ویتامین ث یا اسید اسکوربیک نقش فیزیولوژیک مهمی در بدن دارد و فعالیتهای حیاتی و مهم بدن مثل پاسخهای ایمنی، فعالیت ریه‌ها، جذب آهن، ساخت ناقلهای عصبی و ... به میزان این ویتامین بستگی دارد. بعلاوه این ویتامین، در پیشگیری از بیماریهای قلبی، فشارخون، سرطان، آب مروارید و ... نقش بسزایی دارد. در نتیجه کمبود ویتامین ث می‌تواند عوارض و مشکلات بسیاری را به دنبال داشته باشد.

کنتراسپتیوهای خوراکی ساله است که به منظور جلوگیری از بارداری در سراسر دنیا بکار می‌روند. تا به حال عوارض ناخواسته متعددی از این داروها گزارش شده است. با توجه به اطلاعات موجود و آنچه که در بالا ذکر شد، بسیاری از این عوارض را می‌توان به کاهش سطح ویتامین ث در مصرف کنندگان این داروها نسبت داد.

بنابراین ما بر آن شدیم تا با اندازه‌گیری میزان پلاسمایی ویتامین ث در افراد مصرف کننده قرصهای ضد بارداری و افراد گروه کنترل، تفاوت غلظت را در این دو گروه بیابیم تا در صورت وجود کمبود ویتامین ث در مصرف کنندگان این قرصها، مصرف مکملهای ویتامین ث را توصیه نماییم تا خطر ابتلا به بیماریهای قلبی - عروقی، فشارخون، سرطان و ... در آنها کاهش یابد.

ما غلظت پلاسمایی ویتامین ث را در ۴۰ خانمی که حداقل به مدت سه ماه از قرصها LD استفاده کرده بودند و همچنین در ۴۳ خانمی که از هیچ‌گونه داروی ضد بارداری استفاده نمی‌کردند (گروه کنترل)، اندازه گرفتیم.

طبق نتایج بدست آمده، غلظت پلاسمایی ویتامین ث در مصرف کنندگان قرصهای ضد بارداری نسبت به گروه کنترل کمتر است و با توجه به پرسشنامه، پارامترهای دیگری از جمله تحصیلات، سن و میزان مصرف مركبات نیز در غلظت این ویتامین موثرند. بعلاوه در مصرف کنندگان کنتراسپتیوهای خوراکی سابقه خونریزی لثه بیشتر از افراد گروه کنترل می‌باشد.

ویتامین ث

علفهٔ concentration

پلاسما خون

قرآن الله حفظہ علیہ (۱۷)

contraceptive Pill

فهرست مطالب

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	۱-۴-۱- واکنشهای بیوشیمیایی سیستم اسکوربیک و دهیدرواسکوربیک ۱۳
	۱-۴-۲- فعالیتهای اکسید و احیاء و انتقال الکترونی ۱۳
	۱-۴-۳- کاربرد پتансیل اکسید و احیاء در ارزیابی واکنشها ۱۴
	۱-۴-۴- نقش رادیکال آزاد اسکوربیک و اسکوربات در احیا عوامل دی سولفیدی ۱۵
	۱-۵- انتقال اسکوربات و دهیدرواسکوربیک به داخل بافت‌ها ۱۶
	۱-۵-۱- میزان اسکوربات و دهیدرواسکوربیک اسید در بدن انسان ۱۷
	۱-۵-۲- مقایسه میزان اسکوربات و دهیدرواسکوربیک اسید در شرایط عادی و در حضور عفونت یا التهاب ۱۷
	۱-۵-۳- احیای داخل سلولی دهیدرواسکوربیک اسید ۱۹
	۱-۵-۴- مقایسه رابطه اسکوربات و دهیدرواسکوربیک اسید با رابطه بین T ₃ و T ₄ ۱۹
	۱-۵-۵- نقش آدرنال در تنظیم غلظت اسکوربات ۲۰
	۱-۶- منابع ویتامین ث در بدن ۲۰
	۱-۶-۱- غلظت پلاسمایی ویتامین ث ۲۰
	۱-۶-۲- عوامل تغییر دهنده سطح پلاسمایی ویتامین ث ۲۱
	۱-۶-۳- ذخایر ویتامین ث در بدن ۲۱
	۱-۶-۴- غلظت لکوسیتی ویتامین ث ۲۲
	۱-۷- میزان نیاز به ویتامین ث در افراد مختلف ۲۲
	۱-۷-۱- میزان ویتامین ث مورد نیاز در انسان ۲۲
	۱-۷-۲- میزان ویتامین ث مورد نیاز در بچه‌ها قبل از سن بلوغ ۲۳
	۱-۷-۳- میزان ویتامین ث مورد نیاز در نوزادان ۲۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲۳	۱-۴-۷-۱- میزان ویتامین ث مورد نیاز در دوران بارداری .....
۲۴	۱-۵-۷-۱- میزان ویتامین ث مورد نیاز در دوران شیردهی .....
۲۴	۱-۶-۷-۱- میزان ویتامین ث مورد نیاز در سایر افراد خاص .....
۲۵	۱-۸-۱- کمبود ویتامین ث .....
۲۵	۱-۸-۱- علائم کمبود ویتامین ث در بدن .....
۲۶	۱-۸-۱- علائم کمبود ویتامین ث در کودکان .....
۲۶	۱-۸-۱- درمان کمبود ویتامین ث .....
۲۷	۱-۹-۱- سمیت با ویتامین ث .....
۲۸	۱-۱۰-۱- خواص فیزیولوژیک و بیولوژیک ویتامین ث .....
۲۸	۱-۱۰-۱- خاصیت آنتی اکسیدانی .....
۲۹	۱-۱۰-۱- سنتز کلازن .....
۲۹	۱-۱۰-۱- ساخت نروترنسمیترهای عصبی (آدرنالین، نورآدرنالین، سروتونین) .....
۳۰	۱-۱۰-۱- حفاظت از نروترنسمیترهای آدرنالین و نورآدرنالین .....
۳۱	۱-۱۰-۱- تقویت سیستم ایمنی .....
۳۱	۱-۱۰-۱- نقش ویتامین ث در استرس .....
۳۲	۱-۱۰-۱- اثرات آنتی هیستامینی ویتامین ث .....
۳۲	۱-۱۰-۱- نقش ویتامین ث در بافت همبند لثه، استخوان و دندان .....
۳۲	۱-۱۰-۱- نقش ویتامین در بافت پانکراس .....
۳۳	۱-۱۰-۱- نقش اسکوربات در فعالیت cAMP و cGMP .....
۳۳	۱-۱۰-۱- نقش غیرمستقیم ویتامین ث در سمیت زدایی مواد سرطانزا و سرکوبگرهای عصبی .....
۳۴	۱-۱۰-۱- نقش ویتامین ث در سنتز کاربینتین .....